

KULTURNÍ VÁLKA ZA DLUŽNÍKY V NESPRÁVNÝCH ZÁKOPECH

Komentáře / Daniel Weinhold

5 min. / 29. 7. 2021

Diskuse nad nedávno přijatou novelou exekučního řádu nám připomněly, jak hlasitá skupina zastánců neplatičů otáčí veřejné vnímání tak jednoduché zásady jako je ta, že dluhy se mají platit, a ne že ne. Zatímco na západ od našich hranic se ruší biologické zákonitosti, kácejí sochy a obracejí dějinné pořádky (bál bych se říci, že co bylo černé, je bílé, a naopak), u nás se zatím progresivní média, některý neziskový sektor a populističtí poslanci především vyřádili na zvrácení pohledu na dlužníky, kteří neplatí své dluhy. Ten, kdo snad dříve byl předmětem opovržení, je nově hoden ochrany. Píše se o novele, která snad konečně (!) pomůže dlužníkům, vyřeší problém zadlužení, a zachrání nešťastníky uvízlé v osidlech exekucí.

Směšují se přitom dva velmi rozličné cíle. Jednak odstranění možné nespravedlnosti tam, kde obsluha dluhu vede k jeho násobnému nárůstu o sankce a náklady vymáhání natolik, že dochází místy k nepřipadnému překročení rozumné míry. A hospodářského cíle navrácení početné masy exekuovaných dlužníků do řádného ekonomického života jejich oddlužením, tedy jakési amnestie, což je naopak vysoce nespravedlivé vůči věřitelům.

Dosažení tohoto druhého cíle je přitom značně pochybné už jen tím, že do ekonomiky začleníme dlužníky naučené, že pokud dluh dokáže dostatečně dlouho nesplácet, tak se jim jaksi efektivně smaže.

Propagandisté oddlužování zpravidla vyzdvihnou některé křiklavé případy, kdy ze zanedbatelné částky vznikl vysoký dluh navýšením o úroky, sankce, náklady řízení. I malé nezaplacení ale nutně vyvolá čas a práci spojené s vymáháním dluhu, které sotva mohou být proporcionální k dluhu. Nikdo se nepodiví např. nad tím, že pokud si na eshopu objedná jednu tužku za čtyři koruny, logistické a dopravní náklady jejího dodání navýší úhradu na více než desetinásobek. Údiv nad „stovkami procent“ navýšení dluhu ale přichází, ač je jasné, že malý nezaplacený dluh generuje nemalou práci soudců, rozhodců, právních zástupců, a že kdyby nebylo úročení a sankcí, efektivně by se dlužník opožděnou platbou obohatil na úkor věřitele. Paradoxní je, že tyto náklady na lidskou práci přitom přináší justiční systém vytvořený k tomu, aby dlužník měl možnost uplatnit své námitky a bránit se – tedy systém vytvořený také pro dlužníky, pro jejich ochranu.

STRIKTNĚ BY MĚLO BÝT OCHRAŇOVÁNÍ DLUŽNÍKŮ – JEHOŽ ODVRÁCENOU STRANOU JE NUTNĚ POŠKOZOVÁNÍ VĚŘITELŮ – VYLOUČENO VŠUDE TAM, KDE VĚŘITEL O VZNIKU DLUHU NEROZHODUJE.

Zaráží mne, že se nehledá řešení striktním rozlišením podle důvodu vzniku dluhu. Dokáží pochopit oddlužování, resp. zastavování marných exekucí po určité době tam, kde věřitel měl vznik dluhu pod určitou kontrolou a mohl se rozhodnout, zda jeho vznik připustí. Typicky u půjček, poskytnutí úvěru spotřebiteli či dodání mu zboží. Striktně by však mělo být takové ochraňování dlužníků – jehož odvrácenou stranou je nutně poškozování věřitelů – vyloučeno všude tam, kde věřitel o vzniku dluhu nerozhoduje. Exekuční novela sice má pár takových výjimek, např. výživné pro děti, zdravotní poškození či následky trestných činů, ale je jich zoufale málo. Proč se nemají domoci uspokojení věřitelé pohledávek z náhrady škody či z bezdůvodného obohacení, proč mohou podobně dopadnout ošizení spoluvlastníci či příjemci alimentálních povinností, pokud nejsou nezletilí? Ústavně zaručené právo vlastnit majetek, jehož nucené omezení je ústavně připuštěné jen ve veřejném zájmu, dostává těžkou ránu.

SKUTEČNÍ MAJITELÉ – PROČ MUSÍME ZVEŘEJŇOVAT VÍC, NEŽ ŽÁDÁ EVROPA?

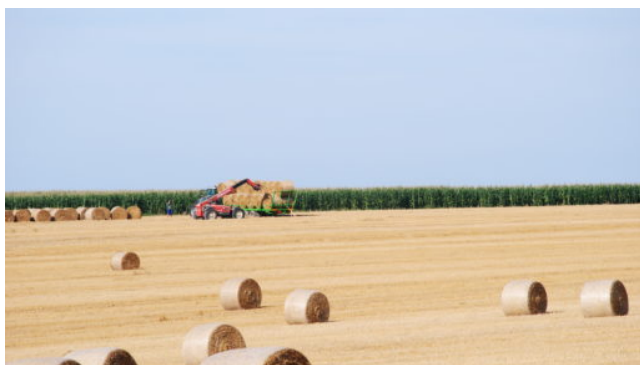
Komentáře / [Daniel Weinhold](#) / 4 min. / 21. 6. 2021

I já znám přitom řadu smutných příběhů, kdy dluh vznikl či narostl bez přispění, či jen s malým zanedbáním na straně dlužníka. Pro takové mimořádné případy by ale mělo být mimořádné řešení, a nikoliv paušální zásah plošným zastavováním exekucí.

K nejsmutnějším patří třeba převzetí ručení z ochoty ze strany příbuzných, přátel nebo případně poskytnutí zástavy. Takový exekuční pak neměl ani původní prospěch z půjčených peněz. Opět by se ale takto vzniklé exekuční povinnosti daly řešit jinak – cíleně. Např. neúčinnosti (a to nejen pro insolvenční řízení, ale i pro exekuci) jakéhokoliv poskytnutí zajištění cizí osobou ve spotřebitelských věcech tam, kde za zajištění dlužník nehradil odměnu na úrovni ceny obvyklé. Banka také nedá záruku zadarmo, ale nechá si za riziko zaplatit.

Exekuční novela mezi několika výjimkami, kdy po šesti letech marné exekuce nedojde k jejímu zastavení, zahrnuje i jednu obecnou výjimku – pokud by takové zastavení odporovalo dobrým mravům. Já si přitom vždy myslel, že k základním morálním povinnostem platí dodržovat smlouvy a platit vytvořené dluhy. Pokud by tomu tak ale bylo, nemohla by být přeci zastavena žádná exekuce na dosud nesplacený dluh pouhým uplynutím času. Jsem proto docela zvědavý, jak si s tímto dilematem justiční systém poradí.

BYZNYS

PELHŘIMOVSKÝ AGROSTROJ KOUPILO NĚMECKÉHO VÝROBCE NAKLADAČŮ STOLL

Byznys / Jan Ferenc

1 min. / 30. 7. 2021

Pelhřimovský výrobce zemědělských strojů Agrostroj koupil německého výrobce nakladačů Stoll. Zprávu přinesl server iHNED.cz. Cenu firmy nevedly. Společnost Wilhelm Stoll Maschinenfabrik má roční obrát asi 120 milionů eur (v přepočtu přes tři miliardy korun). Podle serveru je Stoll druhým největším výrobcem...

ZA MĚSÍC OD UVEDENÍ WINDOWS 11 VZNIKLO PŘES 850 ŠKODLIVÝCH PROGRAMŮ

Byznys / čtk

1 min. / 29. 7. 2021

FLEXIBILNÍ KANCELÁŘE ZAŽÍVAJÍ DRUHOU VLNU ZÁJMU

Byznys / jeř

3 min. / 29. 7. 2021

Podle nejvýznamnějších hráčů na trhu flexibilních kanceláří poslední měsíce ukazují na stabilizaci a postupný růst tohoto segmentu. Mezi klienty se objevují nové firmy. Nezřídka jde o větší korporace, které jsou s ohledem na délku nájmu i velikost pronajímaných ploch pro řadu operátorů důležitým zdrojem...

Během měsíce od zpřístupnění nových Windows 11 pro první zájemce se objevilo 850 variant škodlivých souborů, které na operační systém odkazují. Navštívené stránky nebo stahované soubory pod názvem Windows 11 spouští nevyžádanou reklamu, v mnoha případech neškodnou, ale mohou také otevřít...

Publicistický názorový časopis zaměřený na ekonomiku. Vychází od roku 1959. Od roku 1998 časopis vycházel také na internetu. Obnovený titul vychází na webových stránkách svethospodarstvi.cz od června 2021.

Děkujeme za Vaše názory, podněty, polemiky a příspěvky, které zašlete na elektronickou nebo pozemskou adresu naší redakce. Obsah Vaší pošty nebude zveřejněn, pokud k tomu nedáte výslovný souhlas.

Vydavatel: SH media, spol. s r.o.
IČ: 26150875
Kloknerova 2212, 148 00 Praha 11
Šéfredaktor: Jan Ferenc
redakce@svethospodarstvi.cz
+420 777 221 251

©2021 Články a fotografie uveřejněné na webu svethospodarstvi.cz jsou chráněny autorským právem. Jejich kopírování a šíření bez vědomí vydavatele je trestné.

